

KUUSANKOSKEN VENEILYSEURA ry.

10.3.2017

KOUVOLAN KIPPARIT ry.

Asia: Vastine Kouvola kaupungin kommentointipyyntöön 1.2.2017

KOUVOLAN VENEILYSEUROJEN NÄKEMYKSET PYHÄJÄRVEN VENEILYPALVELUJEN KEHITTÄMISEKSI

JOHDANTO

Kouvola on yksi Suomen monipuolisimmista vesistökaupungeista, vaikka sitä markkinoidaan kuivan maan betonikaupunkina. Kaupungin halkaisee Pohjoisesta etelään, Kymijoen vesistön pääuoma.

Kouvola alueella kaikki merkittävät kosket ovat energiatuotannossa. Voimalaitokset jakavat joen viiteen jaksoon, joista jokainen on oma rajattu vesistöalue edellyttäen omat veneiden laskupaikat ja laiturit.

Konniveden eteläisellä rannalla oleva litin Vuolenkoski on tällä hetkellä Päijänteen vesiväylästä Kouvolaa lähinnä oleva satama.

Kimolan sulun valmistuttua Voikkaan Virtakivestä tulee satama, josta vesireitin etäisin satama on Keitelekanavan kautta Pielavedellä.

litin kunnan alueen vesireitit satamiseen muodostavat yhdessä Kouvola alueen kanssa Pyhäjärven väylästä vierailu- ja kotisatamiseen.

VÄYLÄSTÖ JA SEN KÄYTTÄJÄT

Kimolan kanavassa ja Pyhäjärvellä on voimassa oleva Itä-Suomen vesioikeuden 20.4.1983 tekemä uittopaikkoihin ja -väyliin liittyvä päätös.

Kuusankosken kaupunki ja litin kunta sekä Kuusankosken veneilyseura ry aikaansaativat yhteistyössä Pyhäjärven väylien viitoituksen kymmenkunta vuotta sitten. Veneilyseura teki ensimmäisen Pyhäjärven palvelukartan yleiseen jakeluun ja on huolehtinut osaltaan viittojen sijainnin oikeellisuudesta.

Vuohijärvellä olevat viitat on myös seuran toimesta tarkistettu.

Pyhäjärven viitoitetun veneilyreitillä nimellissyvyys on 1,5m ja harausyvyys 2,0 – 2,4 metriä, joka riittää myös matkailua palvelevalle risteilyliikenteelle.

Pyhäjärven vesiväylien käyttäjät ovat pääasiassa saarien ja rantojen vapaa-ajan asukkaita. Yleensä paikkakuntalaisia. Kimolan kanavan avaaman uuden väylän kautta alueelle tulee veneilijöitä Päijänteen vesistöstä.

RISTEILYLIIKENNE

Kouvolassa on ollut pitkään risteilyliikennettä Vuohijärvellä.

Pyhäjärvellä risteilyliikennettä oli 1960-1970 luvulla ja 1980 luvun lopulla sekä uudelleen 2000 luvulla. Kanavan myötä alueen kiinnostavuus lisääntyy ja risteilytoiminta käynnistyy uudelleen.

Kouvolassa on hyviä risteilyreittejä Vuohijärven lisäksi Pyhäjärvellä ja Kymijoen osuudella, Voikkaa -Kymintehdas.

Kymijoen risteilyn lähtösatamana toimisi Kuusaanlammella oleva uittopaikka. Uittopaikalla on valmiina junan kantavat laiturirakenteet. Kannen uusiminen ja alueen siivoaminen mahdollistaisi 2 tunnin jokiristeilyn aloittamisen. Lähtösatama olisi n. 2000 m. päässä Kouvolan rautatieasemasta ja n.1000 m. päässä kaupungintalosta.

Hyvänä esimerkkinä vastaavasta tilanteesta ovat Lahden ja Jyväskylän satamat. Niissä on teollisuuden ”takapiha” rannat liitetty kaupungin keskustarakenteeseen. Liitos on tuonut aivan uuden elementin vanhaan rakenteeseen.

MAHDOLLISUUDET

Heinola-Kouvola vesiväylän kannatusyhdistys oli useina vuosina mukana Venemessuilla Messukeskuksessa.

Messuvieraiden joukossa oli alan yrittäjiä ja erilaisia veneilyn ja kalastuksen harrastajia. Kiinnostus uuteen vesiväylään oli aluksi varovaista, mutta rakentamispäätöksen tultua kiinnostus on lisääntynyt väylästön, laiturien, talvisäilytyspaikkojen ja risteilyliiketoiminnan osalta.

Vesistöalueen esihistoria on noussut merkittäväksi mahdollisuudeksi. Kanava-alueen rapakiven ja graniitin selvä näkyvä raja on kansainvälisesti harvinainen, kuten myös alueen runsaat 5000 vuotta vanhat kalliomaalausesiintymät.

Alueella sijaitsee myös retkikohteena tunnettu Hiidenvuori.

Oheiskohteina ovat myös mm. Verlan maailmanperintökohde, Repoveden luonnonsuojelualue sekä nyt rakenteilla oleva KymiRing moottorirata sekä vesistön ääressä sijaitsevat kaksi golfkenttää.

SATAMAT

Mitä vesistön alueella tarvitaan?

- **Koti-satama** jotka soveltuvat matkaveneille. Suojatut laiturit joihin voidaan kiinnittää 2-4 m levyisiä, 2-10 t painavia aluksia. Satamien vesisyvyys min 1,5m. Vesi, sähkö ja mahdollisesti septin tyhjennys.

Veneiden talvisäilytysalue on olennainen asia, kun mietitään paikallisten matkaveneiden kotisatamaa, samoin laskupaikka.

- **Vieras- ja palvelusatama** joissa poltto-aine, vesi ja septi (jäte) huolto ja sähkö saatavilla.
- **Käyntilaitureita**, josta voidaan pistäytyä asioille (esim. kauppa, ravintola ja nähtävyydet).
- **Retkisatamia**, jotka on varustettu peruspalveluin; kiinnittyminen, wc, grillipaikka.

Koko Pyhäjärven vesistön suurin ongelma tällä hetkellä on se, että koko infrastruktuuri on tehty palvelemaan nykyisen kokoista venekalustoa, joka on tarkoitettu vain muutaman tunnin veneretkiin. Kanavan myötä hankitaan suurempia veneitä ja kanavan kautta saapuvat veneet ovat vähintään daycruiser-luokkaa. Venesatamissa tullaan myös majoittumaan veneisiin, joka edellyttää toimivia rakenteita ja palveluja, kuten riittävän kokoisia laituripaikkoja maasähköineen, veneenlaskurampeja, parkkipaikkoja, juomavesipisteitä, septitankkien tyhjennyspaikkoja sekä peseytymis- ja ruokailumahdollisuutta. Suuremmista venesatamista on oltava myös liityntäkuljetuksia kaupunkikeskuksiin, koska ne sijaitsevat liian kaukana esim. ostoksien kantamiseen kävellessä.

PYHÄJÄRVEN VENEILYÄ PALVELEVAT KOHTEET

Tässä osiossa on täsmennetty liitekartan merkintöjen mukaisia olemassa olevia sekä mahdollisia uusia rantautumispaikkoja sekä venesatamia. Kommenttien pääpainona ei ole se, kenen toimesta tai tuottamina mahdolliset hankkeet ja kehittämistyö toteutetaan.

1 Kanava-alue

Kanava-alue. Infrastruktuurista on olemassa valmiit suunnitelmat.

2 Kimolanranta

Kimolansalmi on varteenotettava paikka täyden palvelun vierassatamaksi.

Kimolan kylätoimikunta on käsitellyt alueen kehittämistä paikallisten yrittäjien kanssa. Esi-tämme, että Kouvolan kaupunki pyytää kylätoimikunnalta suunnitelmia ja ajatuksia kanava-alueen palvelujen osalta.

3 Kartanonranta

Mahdollinen kohde käyntisatamaksi. Noin 10 vieraspaikkaa matkaveneille, lisäksi paikkoja paikallisille veneille. Kulkusyvyys 1,5m. Vesi-, septi-, ja polttoainehuolto. Yritysvetoinen? sauna, puoti / kioski, pyörän vuokraus.

4 Näkötorin laituri

Näkötorin alue. Yksityistä liiketoimintaa. Laituri ei nykyisellään riitä palvelemaan kasvavaa käyttöä.

5 Kallioistenniemi

Kaupungin risteily- sekä vierasvenelaiturit hyvillä laajentamismahdollisuuksilla. Tällä hetkellä palveluja ei ole. Mahdollisuus kehittää kotisatamana rakentamalla venepaikkoja mökkiläisille 1,5-2,5m levyisiä, painoluokka 0,5-1,5t.

6 Lamminsilta

Nykyisen veneenlaskupaikan kehittäminen. Mahdollinen laituri golfkentän läheisyyteen yrittäjävetoisesti?

7 Metelin kallio

Mahdollinen kehittämiskohde.

8 Hirvelä

Vaihtoehtoinen paikka kotisatamaksi. Valmis suunnitelma on olemassa, mahdollisuus ympärivuotiseen käyttöön Heinolantien läheisyyden takia. 10- venepaikka isommille aluksille. Poiju tai aisa paikat. Aidattu ja lukittu laituri. Vesipiste ja mahdollisesti septitankin tyhjennysmahdollisuus ja sähkö. Veneiden säilytysalue ja laskuluiska. Alueelle voisi kehittyä myös konseptiin liittyvää muuta liiketoimintaa.

9 Pilkanmaan satama.

Kulkuyhteys rantaan on hyvä. Veneennosto/laskuramppi on kohtuullisen hyvä. Alueen ikuisen loki-ongelma estää veneiden säilyttäminen alueella. Satamassa olleet laiturit on purettu pois.

10 Virtakiven venelaituri

11 Virtakiven sauna.

Tällä hetkellä Kimolan laiturin lisäksi ainoa paikka, jossa on palveluja välittömässä läheisyydessä. Laiturialuetta olisi kehitettävä ja laajennettava. Rajoituksena on kova virtaus.

12 Saunalahden venesatama

Satama toimii Kuusankosken veneilyseuran kotisatamana sekä järvipelastusyhdistyksen paikallisena tukikohtana. Palvelut puuttuvat, mutta veneenlaskupaikka ja pysäköintimahdollisuudet löytyvät. Veneilykaudella satamassa on Kuusankosken veneilyseuran järjestämä vartiointi. Veneilyseura on kehittänyt satamaa viime vuosina yhteistyössä Kouvolan kaupungin kanssa. Vuonna 2016 kaupunki tosin katkaisi sähköt alueelta. Saunalahden soveltuvuus vierassatamaksi on kyseenalainen syrjäisen sijaintinsa takia.

Kehittäminen: 10- venepaikka isommille aluksille. Venepaikkoja mökkiläisille 1,5-2,5m levyisiä, painoluokka 0,5-1,5 t sekä pari vierasvenepaikkaa ja veneiden säilytys alue. Vesipiste ja mahdollisesti septitankin tyhjennysmahdollisuus ja sähkö. Vesisyvyys 1,5m

13 Hiidensaaren rantautumispaikka

Laituria kehitettävä risteilyjä ja retkiveneilyä varten (laituri / poijukiinnitys). Rannassa on ruokailukatos sekä wc.

14 Kupparinojan laskupaikka

Nykyisin vaatimaton ja matala. Kupparinojan alituskorkeus on rajoittava tekijä Urajärven hyödyntämiseen.

15 Iitin kirkon venesatama

Alue on hyvässä kunnossa. Rannassa on makkaranpaistopaikka sekä wc. Aluetta on mahdollista laajentaa risteilytoimintaa varten.

16 Pohjanmäen venesatama

Nykyinen venesatama ja laskupaikka. Golfkentän läheisyyden takia voisi olla myös vieraspaikkoja tai sitten erillinen laituri yrittäjävetoisesti vielä lähempänä kentän rakennuksia.

17 Kausalan venesatama.

Kehittämistä rajoittaa haastava ja matala veneväylä.

18 Jokuen venelaituri.

Aluetta on hyvät mahdollisuudet kehittää ja laajentaa. Matkakeitaan palvelut ovat noin 500m päässä. Reitti venelaiturista merkityn väylän alkuun pitää tarkastaa pinnan alaisten kivien takia.

19

Poistunut kohde. Matkakeitaan venelaituri on siirretty Jokuen venelaiturin yhteyteen.

20 Radansuun laituri.

Laituria olisi ehdottomasti kehitettävä sekä väylä merkittävä, mikäli paikka halutaan saada retkiveneilyn piiriin. Kuppariojan alituskorkeus on rajoittava tekijä Urajärven hyödyntämiseen.

YHTEENVETO

Yhteenvetona esitämme Pyhäjärvelle yhtä täyden palvelun vierassatamaa. Sijaintina olisi joko Kimolansalmi tai Hirvelänranta, joka voisi toimia myös kotisatamana.

Tämän lisäksi kotisatamat, joissa on myös vieraspaikkoja sijainteihin Hirvelä, Saunalahti ja Kallioistenniemi.

Muita kohteita voisi kehittää käyntilaitureina tai retkisatamina.

Kouvolan veneilyseurat kiittävät kommentointimahdollisuudesta Kouvolan kaupungin venepaikkastrategiaan ja ovat käytettävissä suunnittelun eri vaiheissa.

Kuusankosken veneilyseuralla on vuosikymmenten tuntemus Pyhäjärven vesistön kaikkiin osiin sekä veneilyä palveleviin oheistoimintoihin.

Kouvolan Kipparit jakaa mielellään tarkempia näkemyksiä satamapaikkojen suunnittelusta ja rakenteista matkaveneilyn ja suurempien alusten näkökulmasta 40 vuoden kokemuksella.

Kouvolassa 10.3.2017

Veneilyseurojen puolesta:

Mika Lyytikäinen

Kuusankosken veneilyseura ry.

Ari Vainio

Kouvolan kipparit ry.